Legalisatieprogramma PAS-meldingen

Deel I

10-11-2021

Inhoud

1. Inleiding 3
1.1. Leeswijzer 3
1.2. Wettelijke basis legalisatieprogramma 3
1.2.1. Relatie met het programma stikstofreductie en natuurverbetering 4
2. Depositieruimte voor legalisatie PAS meldingen 5
2.1. Bronmaatregelen 5
2.2. Stikstofregistratiesysteem 6
3. Aanpak PAS-meldingen 7
3.1. Verificatie 8
3.2. Toestemmingsverlening voor PAS-meldingen 9
3.2.1. Intern salderen 9
3.2.2. Gebruik van bronmaatregelen voor vergunningverlening 10
3.3. Prioritering 11
3.4. ADC toets 11
4. Monitoring programma en participatie 13
4.1. Governance programma 13
4.2. Financiële afspraken 13
4.3. Monitoring en rapportage 13
4.4. Participatie bij totstandkoming legalisatieprogramma 14
Bijlage 1. Visuele weergave ruimtelijke puzzel 15

1. Inleiding

Tijdens het Programma Aanpak Stikstof (PAS) dat op 1 juli 2015 in werking trad, konden initiatiefnemers met een beperkte stikstofdepositie onder voorwaarden volstaan met een melding onder de Wet natuurbescherming (Wnb). Het programma was bedoeld om toestemmingverlening voor activiteiten die stikstofdepositie veroorzaakte door te zetten en om de lasten van de initiatiefnemers van die activiteiten te verlichten. Initiatiefnemers (van alle typen activiteiten) die niet meer dan 1 mol depositie per jaar veroorzaakten op stikstofgevoelige natuur hadden geen natuurvergunning voor stikstofdepositie meer nodig[1]. Initiatiefnemers die meer depositie veroorzaakten konden een vergunning krijgen met ontwikkelingsruimte uit het PAS. Dat kon omdat voor alle stikstofdepositieruimte beschikbaar tijdens het PAS een passende beoordeling was gemaakt waaruit bleek dat die depositie de natuur niet aantastte. Hierdoor was een groot deel van de activiteiten vrijgesteld van de vergunningplicht en was het dus niet meer nodig om per individuele activiteit een beoordeling te maken. Van de vergunningplicht vrijgestelde agrarische activiteiten en activiteiten in de industrie en mobiliteit die meer dan 0,05 mol depositie per jaar veroorzaakte op stikstofgevoelige natuur waren meldingsplichtig[2].

Met de PAS uitspraak van 29 mei 2019[3] oordeelde de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (RvS) dat de passende beoordeling die ten grondslag lag aan het PAS in strijd was met de Europese Habitatrichtlijn. De RvS oordeelde daarom dat de vrijstelling van de vergunningplicht niet langer gold. Als gevolg hiervan hebben de initiatiefnemers die onder het PAS vrijgesteld waren van de vergunningplicht, waarvan sommige een melding hadden gedaan, nu alsnog een vergunning nodig.

De uitspraak van de RvS en daarmee de ongeldigheid van het PAS heeft voor veel zorgen en onrust gezorgd bij de initiatiefnemers. Ze hebben onder het PAS gedaan wat de overheid van ze verwachtte en toch bevindt een deel van deze initiatiefnemers zich in een illegale situatie. Een hele vervelende situatie die eraan kan bijdragen dat ondernemers niet kunnen verduurzamen, extensiveren, groeien of hun bedrijf kunnen overdragen. Initiatiefnemers zonder een adequate vergunning krijgen mogelijk geen financiering van hun banken voor investeringen en voelen daarnaast de druk van dreigende handhavingsverzoeken.

Het Rijk en de provincies voelen zich samen verantwoordelijk voor het oplossen van deze situatie. De opdracht voor het legaliseren van deze activiteiten is opgenomen in de Wet natuurbescherming. Het legalisatieprogramma bestaat uit twee delen. Deel I van het programma is gericht op de legalisatie van de PAS-meldingen. Deel II is de uitbreiding van het programma met de meldingsvrije activiteiten. Deel I van het programma treedt in werking in januari 2022 voor een tijdvak van drie jaar.

1.1. Leeswijzer

Dit document is opgedeeld in vier delen. Hoofdstuk 1 beschrijft het onderwerp en het juridisch kader. Hoofdstuk 2 beschrijft hoe de beschikbare ruimte voor vergunningverlening wordt georganiseerd en hoe de registratie voor deze bronmaatregelen in elkaar steekt. Hoofdstuk 3 bevat de wijze van vergunningverlening van de PAS-meldingen, zoals deze tot nu toe is vastgesteld door Rijk en provincies. Hoofdstuk 4 beschrijft de governance, de financiële afspraken, het participatieproces en de wijze van monitoring en rapportage van het programma.

1.2. Wettelijke basis legalisatieprogramma

Zoals genoemd, ligt de Wet natuurbescherming (Wnb) ten grondslag aan het legalisatieprogramma. De artikelen 1.13a, 1.13b en 1.13c van de Wnb bevatten de wettelijke opdracht voor de minister van

[1] Op het moment dat 95% of meer van de depositieruimte die was gereserveerd voor activiteiten onder de grenswaarde was benut, werd de grenswaarde automatisch verlaagd naar 0,05 mol/ha/jaar. Deze verlaging was niet van toepassing op projecten die betrekking hadden op een hoofdweg, een hoofdvaarweg of de scheepvaartfunctie, omdat hiervoor apart ontwikkelingsruimte was gereserveerd.

[2] Als de grenswaarde was omgeklapt hadden alle initiatiefnemers een vergunning nodig vanaf 0,05 mol/ha/jr, en was er dus ook geen meldplicht meer voor die activiteiten. De grenswaarde kon niet omklappen voor bovenstaande uitzonderingen:, hoofdvaarweg of scheepsvaartfunctie. Daarvoor gold dus altijd een grenswaarde van 1 mol/ha/jr, en een meldingsplicht tussen de 0,05 en 1 mol/ha/jr.

[3] ECLI:NL:RVS:2019:1603

Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) en de provincies om samen zorg te dragen voor het legaliseren van projecten of activiteiten waarvoor ten tijde van het PAS 2015–2021 geen natuurvergunning nodig was vanwege hun geringe stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. In de wet is opgenomen dat het legalisatieprogramma voor zowel de PAS-meldingen als de meldingsvrije activiteiten geldt. Het legalisatieprogramma voor de PAS-meldingen geeft aan op welke wijze er alsnog toestemming kan worden verleend voor vergunning plichtige activiteiten. Daarnaast kan worden geconstateerd dat geen toestemming nodig is omdat significante gevolgen zijn uitgesloten.

In de wet is ook opgenomen dat er monitoring en indien nodig bijsturing plaatsvindt van de bronmaatregelen die nodig zijn om vergunningverlening mogelijk te maken Hieronder wordt beschreven hoe invulling wordt gegeven aan de rapportage van de provincies aan het ministerie van LNV en hoe het ministerie van LNV vervolgens rapporteert aan de Tweede Kamer.

De basis voor het verlenen van vergunningen met behulp van stikstofruimte uit het Stikstof Registratie Systeem (SSRS) wordt geregeld in de Regeling natuurbescherming. In december 2021 is de systematiek om meldingen te legaliseren aan de Regeling natuurbescherming toegevoegd. Ook is dan geregeld dat stikstofruimte uit de Subsidieregeling sanering varkenshouderijen aan het SSRS wordt toegevoegd en is het vervolgens mogelijk om deze ruimte ten behoeve van vergunningen voor PAS meldingen uit te geven. Als andere bronmaatregelen aan het SSRS worden toegevoegd, zal hiervoor opnieuw de ministeriële regeling worden aangepast.

1.2.1. Relatie met het programma stikstofreductie en natuurverbetering

De Wnb bevat ook de eis dat er een programma stikstofreductie en natuurverbetering komt. In het programma stikstofreductie en natuurverbetering staan maatregelen voor het verminderen van de stikstofdepositie op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden, voor het behalen van de omgevingswaarden en voor het bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen voor de stikstofgevoelige habitats of het voorkomen van verslechtering. Er is geborgd dat de effectiviteit van deze maatregelen verzekerd is. De effecten van sommige bronmaatregelen worden zowel ingezet voor het terugdringen van de omvang van de depositie als voor het legaliseren van meldingen. Daarbij is geborgd dat dezelfde effecten niet dubbel worden ingezet voor de kwaliteit van die habitats.

2. Depositieruimte voor legalisatie PAS meldingen

Om de activiteiten van PAS-meldingen te kunnen legaliseren is een aantal zaken nodig. Allereerst moet er stikstofruimte zijn. Dit wordt geborgd door het nemen van bronmaatregelen. Daarnaast moet geregeld zijn dat de ruimte uit de bronmaatregelen ook kan worden uitgegeven aan het legaliseren van de activiteiten van de PAS-meldingen. Hiervoor wordt het SSRS gebruikt. Omdat stikstofruimte schaars is, zijn er afspraken gemaakt over in welke volgorde de ruimte uit het SSRS mag worden uitgegeven. Tot slot moet helder zijn hoe beoordeeld wordt of en wanneer een PAS melder de vergunning krijgt. Dit laatste wordt in hoofdstuk 3 toegelicht.

2.1. Bronmaatregelen

Het Rijk is verantwoordelijk voor het nemen van de bronmaatregelen die de depositieruimte moet gaan leveren voor de PAS-meldingen. De verwachting is dat er voor het legaliseren van de PAS-melders 11 mol/ha/jr nodig is.

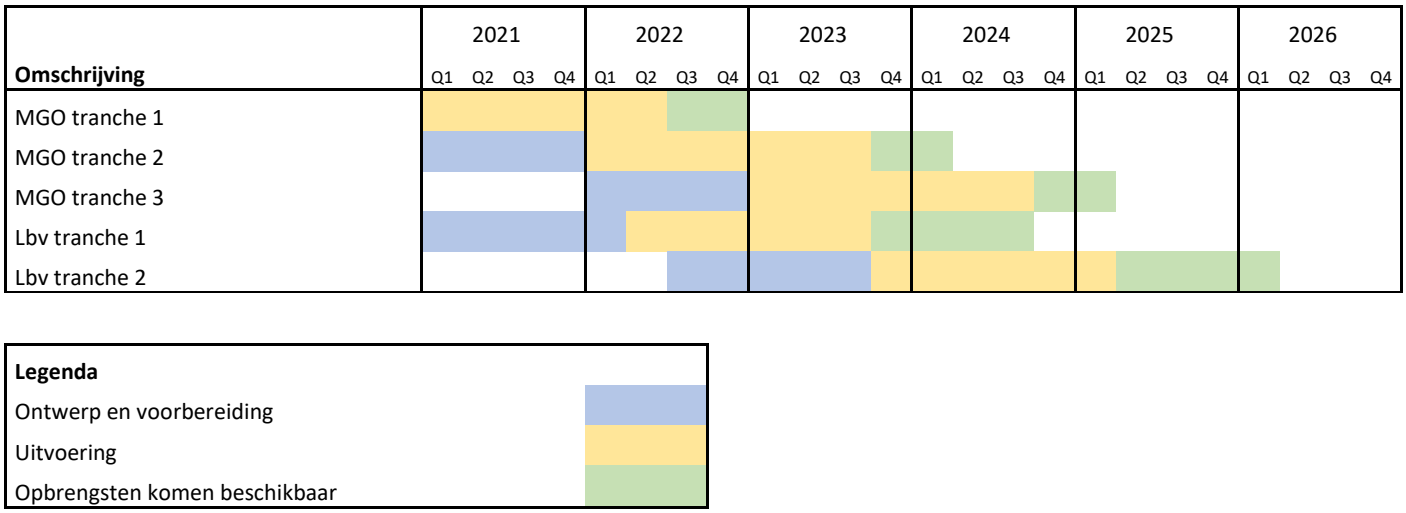
De Subsidieregeling sanering varkenshouderijen (Srv), de Regeling provinciale aankoop veehouderijen nabij natuurgebieden (Maatregel gerichte opkoop (MGO) en de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (Lbv) zijn maatregelen die onder andere voor het legaliseren van de meldingen worden ingezet. Dit zijn beëindigingsregelingen en opkoopregelingen voor veehouders die willen stoppen.

De Srv was oorspronkelijk primair gericht op het verminderen van geuroverlast van varkenshouderijen in veedichte gebieden. Vanuit de regeling kunnen varkenshouders aanspraak maken op subsidie als zij overgaan tot onomkeerbare sluiting van een varkenshouderijlocatie en op die locatie tevens stoppen met het houden van andere diersoorten die bij intensieve veehouderij gehouden kunnen worden. Vereiste is dat alle daarmee verband houdende vergunningen zijn ingetrokken. In november 2019 zijn extra middelen voor de Srv beschikbaar gesteld mede met het oog op reductie van stikstofbelasting. De Srv is de eerste regeling die ruimte kan leveren voor het legaliseren van de PAS-melders. De ruimte uit de Srv wordt ingeboekt in het SSRS en is eerst bedoeld ten behoeve voor vergunningverlening van woningbouw(projecten) en 7 grote infrastructurele MIRT[4] projecten. Als blijkt dat niet alle ruimte voor deze projecten nodig is, kan de resterende ruimte (restruimte) worden uitgegeven aan PAS-melders. De verwachting is dat de SRV gemiddeld 2,8 mol/ha/jr oplevert.

De Lbv zal er landelijk voor zorgen dat er stikstofruimte vrij komt. Deze regeling is gemaakt voor alle veehouders (in de sectoren pluimveehouderij, rundveehouderij en varkenshouderij). Doordat de Lbv voor een landelijke reductie van stikstofdepositie moet gaan zorgen, is de verwachting dat daarmee een groot gedeelte van de PAS-melders gelegaliseerd zal kunnen worden. De Lbv zal in twee tranches gepubliceerd worden en bij elke tranche kunnen ondernemers zich inschrijven als ze voldoen aan de criteria. Voor het legalisatieprogramma is tranche 1 relevant, tranche 2 levert niet tijdig depositieruimte op. De verwachting is dat de Lbv 16-35 mol/ha/jr gaat opleveren.

De MGO moet ervoor zorgen dat rondom Natura 2000-gebieden gericht boerenbedrijven kunnen worden opgekocht die voor piekbelasting[5] zorgen op Natura 2000-gebieden. Dit kunnen bijvoorbeeld bedrijven zijn die direct naast een stikstofgevoelig natuurgebied liggen. De MGO wordt in drie tranches gepubliceerd. De verwachting is dat de drie tranches van de MGO 9 mol/ha/jr gaan opleveren. Bij de tweede en derde tranche van de MGO wordt de provincies gevraagd heel gericht de piekbelasters uit te kopen die ervoor zorgen dat natuurbehoud, -herstel en -verbetering kan plaatsvinden en die daarna ook maximaal bijdragen aan het scheppen van ruimte voor woningbouw en MIRT-trajecten en het legaliseren van meldingen. Onderstaand schema (figuur 1) bevat een planning van de drie maatregelen.

[4] Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport
[5] Een piekbelaster is voor de MGO een veehouderijlocatie waarvan de stikstofdepositie op stikstofgevoelig Natura 2000-gebied, in het afgelopen jaar, meer bedroeg dan 2 mol stikstof gemiddeld per hectare per jaar.

Figuur 1: schematische weergave tijdsverloop bronmaatregelen

In bovenstaand figuur is de Srv niet opgenomen. De verwachting is dat de (rest)ruimte uit de Srv medio 2022 beschikbaar komt. De eerste ruimte uit de MGO tranche 1 in het derde kwartaal van 2022 en de ruimte uit de Lbv in het vierde kwartaal van 2023. De verwachting is dat het proces van vergunningverlening van de PAS-melders vanaf medio 2022 op gang zal gaan komen. Een deel van de ruimte uit de Lbv en de MGO wordt gebruikt om het SSRS aan te vullen tot de overeengekomen gemiddeld 7,6 mol/ha/j voor woningbouw en de 7 MIRT-projecten en het wordt ingezet voor de PAS-melders. De wet stelt dat de maatregelen voor het legaliseren van de meldingen binnen drie jaar na vaststelling van het legalisatieprogramma worden uitgevoerd.

Nadat de werkelijk vrijkomende depositieruimte is bepaald op basis van de definitief ingetrokken of gewijzigde vergunningen, kan de betreffende ruimte – al dan niet via toevoeging aan het SSRS - voor het legaliseren van meldingen worden ingezet. Dit wordt hieronder verder uitgewerkt.

2.2. Stikstofregistratiesysteem

Op 24 maart 2020 is een wijziging van de Regeling natuurbescherming in werking getreden[6] waarmee het stikstofregistratiesysteem (SSRS) is ingevoerd, ten behoeve van het starten van vergunningverlening voor woningbouw en 7 MIRT projecten. Met wijziging van de Regeling Natuurbescherming van december 2021 wordt het ook mogelijk om via het SSRS te starten met het legaliseren van meldingen[7].

Als de veehouders op grond van eerder genoemde regelingen met hun activiteiten gestopt zijn en de vergunning daarvoor is ingetrokken, kan de depositieruimte beschikbaar komen ten behoeve van het SSRS. Stikstofruimte kan vervolgens alleen worden uitgegeven als er stikstofruimte is geregistreerd. Van de stikstofruimte uit de bronmaatregelen die beschikbaar wordt gesteld voor de MIRT-projecten/woningbouw en meldingen die in het SSRS komt, wordt eerst 30% afgeroomd. De resterende 70% belandt in het SSRS.

De werking van het SSRS komt erop neer dat de positieve effecten van maatregelen in de vorm van een reductie van de stikstofdepositie worden geregistreerd voor elke locatie (per zeshoek – hexagoon – met een oppervlakte van een hectare) van stikstofgevoelige habitats (typen natuurlijke habitats en leefgebieden van soorten) in Natura 2000-gebieden waar de positieve effecten zich voordoen. De depositieruimte wordt berekend met AERIUS Calculator. Hierdoor wordt enerzijds nauwkeurig inzichtelijk gemaakt hoeveel en waar depositieruimte ontstaat door genomen maatregelen, en anderzijds hoeveel en waar deze ruimte beschikbaar kan worden gesteld voor bijvoorbeeld een

[6] Stcrt 2020, 15825
[7] Om de stikstofruimte van een bronmaatregel toe te voegen aan het SSRS vindt er altijd een wijziging van de Regeling natuurbescherming plaats.

specifieke melding. Het SSRS ondersteunt het bevoegd gezag bij het nemen van besluiten door het bieden van dit inzicht.

De toename op de betrokken locatie van de stikstofdepositie als gevolg van de onder het PAS van de vergunningplicht vrijgestelde activiteiten wordt dus weggestreept tegen de in het registratiesysteem opgenomen vermindering van de stikstofdepositie op dezelfde locatie.

Aangezien de effecten locatie-specifiek zijn, kunnen de effecten ook alleen locatie-specifiek ingezet worden. Er wordt zo efficiënt als mogelijk gebruik gemaakt van de beschikbare stikstofruimte. Er wordt gekeken welke stikstofruimte er is en welke te legaliseren activiteiten daar het meest efficiënt in kunnen passen[8]. Daardoor kan het ook zijn dat de legalisering van meldingen in regio's verschillend verlopen. Er kan alleen worden gelegaliseerd als er stikstofruimte is.

3. Aanpak PAS-meldingen

Dit hoofdstuk licht het proces ten tijde van de PAS toe en gaat vervolgens in op de huidige aanpak van legalisatie. Tijdens het PAS gold voor de activiteiten in de sectoren landbouw, industrie, infrastructuur en het gebruik van gemotoriseerde voertuigen voor wedstrijden, die meer dan 0,05 mol depositie per jaar veroorzaakte op stikstofgevoelige natuur een meldingsplicht[9].

Wanneer een activiteit tot een van deze sectoren behoorde, kon een initiatiefnemer met AERIUS Calculator berekenen of een voorgenomen project stikstofdepositie veroorzaakt die hoger was dan 0,05 mol, maar lager of gelijk aan de grenswaarde van 1 mol[10]. Zo kon de initiatiefnemer op eenvoudige wijze aan zijn meldingsplicht voldoen door met behulp van AERIUS de melding te doen.

De gemelde gegevens werden opgeslagen in het AERIUS Register, de registratiemodule van AERIUS. In AERIUS Register was het totaal aantal PAS-meldingen geregistreerd: 3637 meldingen. Het totaal aantal staat niet gelijk aan het aantal PAS-meldingen dat nu gelegaliseerd dient te worden: sommige gemelde activiteiten zijn intussen afgerond of zijn bijvoorbeeld dubbel ingevoerd.

Om in aanmerking te komen voor legalisatie, moeten initiatiefnemers (wederom) hun gegevens aanleveren. Dit gebeurt via de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). Om de benodigde depositieruimte tijdig beschikbaar te hebben, is de uiterste datum voor initiatiefnemers om zich te melden bij het RVO 1

Figuur 2: schematische weergave aanpak PAS-melding (bron: BIJ12)

[8] Voor de MGO en de Lbv zal opnieuw bekeken worden hoe de voor melders beschikbare ruimte optimaal wordt verdeeld.

[9] Zie Programma-Aanpak-stikstof-18-december-2017-2.pdf (bij12.nl), paragraaf 4.2. voor de uitgangspunten onder het PAS.

[10] Op het moment dat 95% of meer van de depositieruimte die was gereserveerd voor activiteiten onder de grenswaarde was benut, werd de grenswaarde automatisch verlaagd naar 0,05 mol/ha/jaar. Deze verlaging was niet van toepassing op projecten die betrekking hadden op een hoofdweg, een hoofdvaarweg of de scheepvaartfunctie, omdat hiervoor apart ontwikkelingsruimte was gereserveerd.

december 2022. Melders die zich na deze datum melden zullen in beginsel niet in aanmerking komen voor legalisatie op basis van dit programma.

3.1. Verificatie

Er wordt per provincie geverifieerd. Op basis van de bovenstaande uitvraag wordt als eerst door het bevoegd gezag nagegaan of de legalisatie nog nodig is. Legalisatie is bijvoorbeeld niet nodig als al een definitieve vergunning is verleend of de activiteit al beëindigd is. Ook kan uit de zogeheten 'voortoets' blijken dat op grond van objectieve gegevens kan worden uitgesloten dat een project op zichzelf of in combinatie met andere projecten significante gevolgen heeft voor een Natura 2000-gebied.

Nadat de gegevens door de PAS-melders zijn aangeleverd en bovenstaande check is gedaan, gaat het bevoegd gezag controleren of de meldingen voldoen aan de criteria om voor legalisatie in aan aanmerking te komen en hoeveel stikstofruimte er voor nodig is. Het bevoegd gezag reserveert alleen depositieruimte voor een gemeld PAS-project als is voldaan aan de volgende voorwaarden, die zijn vastgelegd in de Rnb:

a) voor het project gold een meldingsplicht op grond van artikel 8 van de Regeling programmatische aanpak stikstof zoals dat luidde tot 1 januari 2017 of artikel 2.7 van de Regeling natuurbescherming zoals dat luidde op 28 mei 2019;
b) voor het project is in de periode van 1 juli 2015 tot 29 mei 2019 een melding gedaan;
c) het project is in de periode van 1 juli 2015 tot 29 mei 2019:
    1. volledig gerealiseerd, waaronder wordt verstaan dat installaties, gebouwen en infrastructuur waren opgericht;
    2. nog niet volledig gerealiseerd, maar de initiatiefnemer heeft in die periode al wel een begin gemaakt met de realisatie, zoals aanleg of oprichting van installaties, gebouwen en infrastructuur; of
    3. nog niet begonnen, maar in die periode zijn al wel onomkeerbare en significante investeringsverplichtingen voor het project aangegaan;
d) voor de activiteit waarop de melding betrekking heeft, is geen toereikende en onherroepelijke Natura 2000-vergunning of omgevingsvergunning verleend;
e) als de melding betrekking heeft op een wijziging van een project dat geheel of gedeeltelijk was gerealiseerd voor 1 februari 2009 maar na de datum waarop artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn is gaan gelden voor het betrokken Natura 2000-gebied, dan is de totale stikstofdepositie die door het gewijzigde project wordt veroorzaakt op een voor stikstof gevoelige habitat in dat gebied niet groter dan de op het moment van de melding geldende grenswaarde, bedoeld in artikel 2.12 van het Besluit natuurbescherming zoals dat luidde op 28 mei 2019;
f) als het project substantieel afwijkt van het gemelde project, veroorzaakt het gewijzigde project niet meer stikstofdepositie op een of meer voor stikstof gevoelige habitats in Natura 2000-gebieden dan het gemelde project; en
g) de activiteit waarop het project betrekking heeft, wordt nog verricht.

Het eerste lid, onderdeel g, geldt niet als het project voldoet aan onderdeel c, onder 3°, van dat lid.

Het controleren op bovenstaande criteria is de eerste stap in het verificatieproces. De PAS-meldingen die niet aan de vastgestelde verificatiecriteria voldoen, worden niet in dit kader gelegaliseerd en worden daarover middels een brief geïnformeerd door het bevoegd gezag. Als een bevoegd gezag oordeelt dat een melding niet voor legalisatie in aanmerking komt heeft de PAS-melder de mogelijkheid om hiertegen beroep in te dienen.

Als een melding voldoet aan bovenstaande criteria wordt er, in de volgende stap van de verificatie, gekeken of de toenmalig ingevoerde gegevens nog juist zijn. Enkel meldingen met juiste en zo nodig geactualiseerde invoergegevens, kunnen gelegaliseerd worden.

Er wordt geverifieerd of de gerealiseerde activiteit in de kern overeenkomt met de oorspronkelijk gemelde activiteit. Eventuele kleine afwijkingen worden geaccepteerd. Voorbeeld: als een veehouder

de stal een meter langer heeft gemaakt dan in de oorspronkelijke melding is aangegeven, zonder dat daarmee extra dieren in de stal kunnen worden gehuisvest en daarmee dus de mogelijke effecten als gevolg van de te vergunnen activiteit op basis van de Wnb slechts minimaal wijzigt, is dat geen probleem en kunnen de invoergegevens worden aangepast. Als er in plaats van een gemelde stal, twee stallen zijn gebouwd, dan wijkt de gerealiseerde activiteit evident af van de gemelde activiteit. In deze gevallen zal alleen de gemelde stal van een Natura 2000-vergunning of omgevingsvergunning middels het legalisatiestraject kunnen worden voorzien.

Daarnaast geldt dat indien er, in afwijking van de gedane melding, sprake is van een gewijzigde situatie die bewezen tot minder stikstofdepositie leidt op alle hexagonen dan de gedane PAS-melding, dit een toegestane afwijking betreft. Ook moet de activiteit volgens de destijds vigerende regelgeving betrekking hebben op ofwel de oprichting, verandering of uitbreiding van een inrichting als bedoeld in artikel 1.1, derde lid, van de Wet milieubeheer bestemd voor landbouw, industrie of het gebruik van gemotoriseerde voertuigen voor wedstrijden ofwel de aanleg of wijziging van infrastructuur die uitsluitend of in hoofdzaak bestemd is voor gemotoriseerd weg-, spoorweg-, vaarweg- of luchtvaartverkeer.

Tot slot wordt geverifieerd of er geen bestaande situaties zijn gemeld en de oorspronkelijke PAS-melding een depositie van niet meer dan 1,00 mol/ha/jr betrof. Daarbij wordt bezien of de grenswaarde (bij activiteiten die niet als 'prioritair' waren geclassificeerd) op het moment van de melding niet naar 0,05 mol/ha/jr was verlaagd. Initiatiefnemers die een melding hebben gedaan met een destijds grotere maximale depositie, vielen niet onder de vrijstelling van de vergunningplicht. Deze meldingen worden met deze regeling niet in een Natura 2000-vergunning of omgevingsvergunning omgezet en kunnen dus geen beroep doen op depositieruimte conform deze regeling. Als blijkt dat de berekende depositiebijdrage destijds gelijk aan of onder de grenswaarde was, maar na de actualisatie met de nieuwe berekeningen als gevolg van dezelfde activiteit een depositie van meer dan de grenswaarde wordt vastgesteld, wordt de melding wel in een Natura 2000-vergunning of omgevingsvergunning omgezet. In beginsel kan dat de initiatiefnemer immers niet worden verweten.

Interimmers, dat wil zeggen activiteiten waarvoor toestemming is verleend voor een project ná de Europese referentiedatum, maar voordat de Habitatrichtlijn goed was geïmplementeerd in de Nederlandse wetgeving (1 februari 2009), met een melding komen in aanmerking voor legalisatie, indien zij een wijziging van de interim-situatie hebben gemeld waarbij het totale projecteffect (interim-situatie + melding) niet meer bedroeg dan maximaal 1,00 mol/ha/jr of, indien de grenswaarde was verlaagd, 0,05 mol/ha/jr.

De initiatiefnemer blijft verantwoordelijk voor het indienen van een juiste aanvraag met correcte berekening als onderdeel van het vergunningstraject. Het bevoegd gezag zal de initiatiefnemer adviseren hoe dit mogelijk is en de aanvraag beoordelen. Het vereiste dat de melding voorafgaand aan het te realiseren project ingediend moest worden (ten minste vier weken maar ten hoogste twee jaar voor de aanvang van de realisatie) is niet verwerkt in de verificatiecriteria. Het kabinet beschouwt het niet als ruimhartig om dit vereiste te stellen.

De provincies verifiëren de gegevens die zijn aangeleverd t.b.v. legalisatie op volgorde van binnenkomst, waarbij ze voorrang geven aan de PAS-melders waartegen voor 1 mei 2021 handhavingsverzoeken zijn ingediend. Hierbij houden ze rekening met in welke Natura 2000-gebieden beschikbare stikstofdepositieruimte wordt verwacht, zodat er zo spoedig als mogelijk kan worden gelegaliseerd.

3.2. Toestemmingsverlening voor PAS-meldingen

Na verificatie is duidelijk of de melding in aanmerking komt voor legalisatie en is bekend of een melder volledig intern kan salderen of dat de melder stikstofruimte nodig heeft. In sommige gevallen kan een combinatie ook. Voor beide gevallen geldt dat het uitgangspunt is dat de PAS-melder rechtszekerheid krijgt. Hieronder wordt eerst ingegaan op het proces van intern salderen en vervolgens op het proces als er stikstofruimte nodig is.

3.2.1. Intern salderen

Het bevoegd gezag controleert of er volledig sprake is van intern salderen. Intern salderen houdt in dat de toename van stikstofdepositie ten opzichte van de referentiesituatie is uitgesloten. De

referentiesituatie is ofwel een natuurvergunning of vrijstelling op grond van een beheerplan van voor de inwerkingtreding van het PAS, of een toestemming van voor het moment dat artikel 6, lid 3, Habitatrichtlijn is gaan gelden voor het betroken gebied (Europese referentiedatum), zodat nu geen vergunningplicht meer geldt. Te verwachten is dat het wenselijk is dat het bevoegd gezag ook gaat meedenken over geschikte stikstof reducerende maatregelen, zodat een melder een minder omvangrijke natuurvergunning nodig heeft. Over de mogelijkheden hierover vinden gesprekken plaats tussen de betrokken partijen. Een reducerende maatregel is bijvoorbeeld de installatie van een luchtwasser. Deze zorgt ervoor dat er minder stikstof wordt uitgestoten waardoor er geen of minder stikstofruimte nodig is afkomstig vanuit bronmaatregelen.

Als na verificatie van de gegevens door het bevoegd gezag blijkt dat er sprake is van intern salderen, waardoor geen vergunning en stikstofruimte nodig is, krijgen deze initiatiefnemers via het bevoegd gezag de bevestiging dat zij niet vergunningplichtig zijn. Het bevoegd gezag stelt de initiatiefnemer op de hoogte van het feit dat zijn situatie legaal is door een zogenoemd bestuurlijk rechtsoordeel. Echter, een bestuurlijk rechtsoordeel geeft de initiatiefnemer alleen bij hoge uitzondering rechtszekerheid. Om meer rechtszekerheid te krijgen, kan de initiatiefnemer een vergunningaanvraag indienen om daarmee van het bevoegd gezag een positieve afwijzing op de vergunningaanvraag te krijgen. Deze "positieve afwijzing" is vatbaar voor bezwaar en beroep en biedt daarmee dezelfde rechtszekerheid als een vergunning, want hij krijgt formele rechtskracht. Het is aan melders zelf of ze deze positieve afwijzing willen ontvangen of dat het bestuurlijk rechtsoordeel van het bevoegd gezag voor hen volstaat. Voor het aanvragen van een positieve afwijzing moeten mogelijk wel administratiekosten (leges) worden betaald. Op de website van BIJ12 (www.bij12.nl/omzettenpasmelding) staan de verschillen tussen een bestuurlijk rechtsoordeel, een positieve weigering en een vergunning beschreven.

Omdat er geen stikstofruimte nodig is, krijgen deze PAS-melders vrij snel in het legalisatieprogramma duidelijkheid. In de planning die wordt toegevoegd aan deel II van het legalisatieprogramma zal staan wanneer de melders die intern kunnen salderen uiterlijk een bestuurlijk rechtsoordeel hebben ontvangen van hun bevoegd gezag.

3.2.2. Gebruik van bronmaatregelen voor vergunningverlening

Als een PAS-melder wel stikstofruimte nodig heeft, worden ze door het bevoegd gezag geïnformeerd dat de gemelde activiteit vergund wordt zodra er stikstofruimte beschikbaar is. Zodra er stikstofruimte beschikbaar is, informeert het bevoegd gezag de PAS-melder dat er een vergunningaanvraag ingediend kan worden en verleent daarop de vergunning. Het bevoegd gezag informeert alleen de PAS-melder als er stikstofruimte beschikbaar is voor die betreffende PAS-melding. Het heeft dus geen zin om als PAS-melder een vergunning aan te vragen als er nog geen bericht is gekomen van het bevoegd gezag over beschikbare stikstofruimte.

In het geval significante gevolgen niet zijn uit te sluiten door een gemelde activiteit zodat een natuurvergunning en stikstofruimte nodig is voor een activiteit van een PAS-melder, moet er eerst een passende beoordeling plaatsvinden. Dit houdt in dat er onderbouwd wordt dat de activiteit die de PAS-melder uitvoert niet leidt tot aantasting van de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden voordat een vergunning verleend kan woorden. Aantasting kan worden uitgesloten door bronmaatregelen, die worden ingezet als mitigatie[11]. Met de eerdergenoemde bronmaatregelen worden bedrijven opgekocht of beëindigd middels een subsidie waardoor er op die plek ruimte ontstaat voor legalisatie. De depositiereductie die dat oplevert kan dan op eenzelfde plek ingezet worden, bijvoorbeeld voor het legaliseren van een PAS-melder (extern salderen).

Als het bevoegd gezag een vergunning afgeeft, zal de vergunning via de gebruikelijke procedure eerst voor inspraak ter inzage worden gelegd. Dat betekent dat de initiatiefnemer een ontwerpvergunning krijgt en dat belanghebbenden zes weken de tijd hebben om een zienswijze in te dienen tegen de vergunning. Deze zienswijzen worden door het bevoegd gezag betrokken bij het definitieve besluit op de vergunningaanvraag. Daarna hebben belanghebbenden zes weken de tijd om tegen het besluit in beroep te gaan bij de sector bestuursrecht van de betrokken rechtbank. Als dit het geval is, zal het bevoegd gezag de vergunning voor de rechter verdedigen. Als na 6 weken geen beroep is aangetekend, of als het verweer slaagt, staat de vergunning vast, mits geen hoger beroep wordt ingesteld tegen de uitspraak van de rechtbank. Nu de maatregelen uiterlijk eind 2024

[11] Maatregelen die de negatieve effecten van een project op een Natura 2000-gebied verminderen of wegnemen op de locatie waar een aantasting plaatsvindt.

vast moeten staan zal gezien bovenstaande tijdspanne voor het definitief worden van een vergunning naar verwachting de laatste melder uiterlijk medio 2025 van een (definitieve) vergunning worden voorzien.

3.3. Prioritering

De stikstofdepositieruimte die nodig is om de PAS-meldingen te legaliseren, komt niet in een keer beschikbaar, aangezien de maatregelen die de ruimte moeten realiseren niet op hetzelfde moment effect hebben. In paragraaf 2.1. is uitgelegd welke bronmaatregelen genomen worden en is aangegeven wanneer de ruimte uit de verschillende bronmaatregelen beschikbaar komt. Steeds wanneer stikstofruimte uit de bronmaatregelen beschikbaar komt, wordt aan de hand van de geverifieerde PAS-meldingen een 'ruimtelijke puzzel' gelegd waarbij de beschikbare stikstofdepositieruimte voor de meldingen optimaal wordt gebruikt. Zie bijlage 1 voor een visuele weergave van deze ruimtelijke puzzel.

Aangezien er niet direct genoeg stikstofdepositieruimte beschikbaar is om alle meldingen in één keer te legaliseren, moet er een prioritering in het legalisatiesproces van de meldingen worden aangebracht. Daarbij wordt benadrukt dat uiteindelijk álle positief geverifieerde meldingen die een vergunning nodig hebben worden gelegaliseerd: de prioritering gaat slechts over de volgorde daarvan (tijdselement). De vergunningen zullen gelegaliseerd worden op volgorde van binnenkomst bij het bevoegd gezag. Er zijn geen aangemerkte activiteiten die voorrang hebben. De enige groep die geprioriteerd wordt in de legalisatie, zijn de PAS-meldingen waar voor 1 mei 2021 een handhavingsverzoek is ingediend, deze krijgen voorrang bij de legalisatie. Deze meldingen worden aangeduid als geprioriteerde meldingen.

In de bovengenoemde ruimtelijke puzzel worden geprioriteerde meldingen steeds met voorrang boven de reguliere meldingen ingepast. Echter, omdat het beschikbaar komen van stikstofdepositieruimte een belangrijke randvoorwaarde is voor legalisatie moet onder omstandigheden worden afgeweken van de prioritering. Dat wil zeggen dat de geprioriteerde meldingen in voorkomende gevallen niet per definitie als eerste kunnen worden gelegaliseerd. Immers, wanneer er op een bepaald stikstofgevoelig hexagoon stikstofdepositieruimte beschikbaar is voor meldingen, terwijl er geen hoog geprioriteerde melding is die ruimte nodig heeft op de betreffende hexagoon, wordt de ruimte toegekend aan een niet geprioriteerde melding om het tempo van de legalisatie te waarborgen.

Daar waar er gekozen moet worden tussen verschillende meldingen, valt de keuze altijd op de combinatie van meldingen waarbij de ruimte uit de bronmaatregelen zo volledig mogelijk wordt gebruikt[12]. De ruimtelijke puzzel wordt met behulp van een rekentool gelegd. Om er voor te zorgen dat er maximale transparantie is wordt er een technische beschrijving opgesteld en gepubliceerd op de website van Bij12 en op de website van de Rijksoverheid waarin de modelleringskeuzes worden omschreven.

De prioritering dient dus als basis voor het koppelen van de benodigde aan de beschikbare stikstofdepositieruimte (ruimtelijke puzzel) en daarmee het toekennen van beschikbare ruimte aan de geverifieerde meldingen. Deze systematiek wordt toegepast bij de ruimte uit de bronmaatregelen, en is in bijlage 1 gevisualiseerd en vereenvoudigd weergegeven.

3.4. ADC toets

Uitgangspunt voor de legalisatie van meldingen is dat de benodigde depositieruimte afkomstig is uit bronmaatregelen. Daarom wordt er ook ruim ingezet (zie boven) op voldoende bronmaatregelen voor het legalisatieprogramma. Het kan echter zo zijn dat in een aantal gebieden er te weinig depositieruimte beschikbaar komt voor legalisatie van PAS meldingen. Bijvoorbeeld in Noord en Zuid Holland, waar de depositie in de duingebieden deels afkomstig is van zee en waar de veedichtheid en dus de mogelijkheid tot uitkoop van boeren geringer is dan in bijvoorbeeld Brabant. Hier kan het voorkomen dat niet alle meldingen in die provincies gelegaliseerd kunnen worden door middel van depositieruimte uit bronmaatregelen.

[12] Voor de MGO en de LBV zal opnieuw bekeken worden hoe de voor melders beschikbare ruimte optimaal wordt verdeeld.

Als uit de verificatie van de gegevens van de melders blijkt hoeveel depositieruimte waar benodigd is, en bekend is hoeveel depositieruimte op welke plekken beschikbaar komt vanuit de bronmaatregelen, kan bekeken worden of en voor welke gebieden eventueel gebruik gemaakt moet worden van de ADC-toets voor vergunningverlening. Dat wil zeggen dat toestemming kan worden verleend voor gemelde projecten die wel leiden tot aantasting van de natuurlijke kenmerken van de betrokken Natura 2000-gebieden, maar die een dwingende reden van groot openbaar belang (D) dienen waarvoor geen voor de natuur minder schadelijk alternatief (A) beschikbaar is, en wanneer de schade wordt gecompenseerd (C). De Europese Commissie moet daarmee instemmen als prioritaire soorten of habitats worden aangetast, andere dwingende redenen dan menselijke gezondheid, openbare veiligheid en voor het milieu gunstige effecten worden opgevoerd als dwingende reden. De komende maanden zal verkend worden met de Europese Commissie onder welke voorwaarden er eventueel gebruik gemaakt kan worden van de ADC-toets.

In deel II van het legalisatieprogramma en de jaarlijkse rapportages over de voortgang van het legalisatieprogramma wordt beschreven wat de voortgang is op het kunnen inzetten van de ADC maatregelen voor het legaliseren van de meldingen.

4. Monitoring programma en participatie

4.1. Governance programma

De verantwoordelijkheid voor de totstandkoming, vaststelling en uitvoering van het legalisatieprogramma ligt bij de minister van LNV en de provincies samen. In de Wnb is de verplichting op genomen dat binnen een termijn van drie jaar na het vaststellen van het legalisatielegalisatiesprogramma, alle maatregelen ten behoeve van legalisatie zijn genomen. Dit betekent dat Rijk en provincies er samen voor moeten zorgen dat er voldoende depositieruimte beschikbaar is voor de meldingen (verantwoordelijkheid Rijk) en dat de door de melders aangeleverde gegevens tijdig geverifieerd worden en dat als er voor een melder depositieruimte beschikbaar is, er snel overgegaan kan worden tot vergunningverlening (voor het merendeel verantwoordelijkheid provincies). Voor de meldingen die bij LNV als bevoegd gezag zijn gedaan, is LNV verantwoordelijk voor de verificatie. Over de wijze van samenwerking tussen het Rijk en de provincies zijn bestuurlijke afspraken gemaakt in het zogenoemde Bestuurlijk Overleg (BO)[13]. Rijk en provincies zijn bezig met een gezamenlijk planning voor de verificatie en legalisatie. Omdat Rijk en provincies voor de tijdige legalisatie van elkaar afhankelijk zijn, werken ze op zeer nauwe basis met elkaar samen. Het BO fungeert als gezamenlijk opdrachtgever voor het legalisatieprogramma.

4.2. Financiële afspraken

Rijk en provincies hebben ook afspraken met elkaar gemaakt over de financiële compensatie voor de advieskosten die PAS-melders hebben moeten maken, over de in rekening te brengen leges en over de vergoeding van de extra werklast die de legalisatiesopgave voor de provincies met zich mee brengt.

Besloten is dat PAS-melders een eenmalige vergoeding van €1.600,- kunnen krijgen voor de omstandigheid dat de melders bij het doen van de melding advieskosten hebben moeten maken en zij dat bij het inleveren van hun gegevens ten behoeve van de legalisatie opnieuw hebben moeten doen. In november 2021 wordt deze regeling opengesteld en kunnen PAS-melders zich aanmelden, de regeling zal een jaar lang openstaan. Melders kunnen deze kosten via RVO vergoed krijgen, meer informatie over de regeling is te vinden op de website van RVO.

Daarnaast hebben Rijk en provincies met elkaar afgesproken dat aan melders voor het verstrekken van de vergunning leges kunnen worden gevraagd van maximaal €1600,- per vergunning. Er zijn provincies die in het geheel geen leges vragen voor een Wnb-vergunning terwijl anders provincies soms hogere leges heffen. Om de PAS-melders zo veel mogelijk in de gelegenheid te stellen om een vergunning aan te vragen, is besloten om de leges tot maximaal €1600,- te beperken.

Tot slot hebben Rijk en provincies afspraken gemaakt over de vergoeding van de extra werklast die de legalisatiesopgave met zich mee brengt. Het verifiëren en vervolgens legaliseren van de PAS meldingen is voor de provincies als bevoegd gezag een grote opgave. Om de provincies in staat te stellen om voor deze opgave extra menskracht aan te trekken, zal er per te legaliseren melding een vergoeding vanuit het Rijk aan de provincies worden verstrekt.

4.3. Monitoring en rapportage

Middels een monitoringsysteem wordt bijgehouden hoe de legalisatie van de PAS-melders verloopt. Door dit inzicht kunnen er eventuele aanpassingen worden doorgevoerd om te borgen dat de legalisatie van de PAS-melders binnen de termijn van drie jaar plaatsvindt. Dit systeem houdt in dat bij elk bestuurlijk overleg (BO) een overzicht verstrekt zal worden van de gelegaliseerde meldingen, de nog te legaliseren meldingen en of het proces van enerzijds het organiseren van depositieruimte en anderzijds het verifiëren en legaliseren van de meldingen conform planning verloopt. Als het legalisatieprogramma vertraging oploopt, zullen aan het BO voorstellen worden gedaan hoe de vertraging ingelopen kan worden.

Naast interne monitoring en rapportage zal over de voortgang van het legalisatieprogramma ook extern gerapporteerd worden. Bij deel II van het legalisatieprogramma zal een geactualiseerde planning voor het legaliseren van de meldingen gevoegd worden en vervolgens zal elk jaar na het

[13] Het bestuurlijk overleg stikstof (BO) is de gezamenlijke opdrachtgever van het legalisatie programma. In het BO zitten bestuurlijke vertegenwoordigers van het Rijk, de provincies, gemeenten en waterschappen.

vaststellen van het legalisatieprogramma over de voortgang van het legalisatieprogramma gerapporteerd worden.

Dit betekent dat de monitoring en rapportage er als volgt uit ziet:

Soort rapportage	**Frequentie**	**ontvanger**
Voortgangsrapportage en evt voorstellen tot bijsturing	Vier keer per jaar	Bestuurlijk Overleg
Aangepaste planning als bijlage bij deel II van het programma	eenmalig	Publicatie in Staatscourant en ter informatie aan de Tweede Kamer
Voortgangsrapportage legalisatieprogramma	Jaarlijks in januari	De Tweede Kamer ontvangt ter informatie een Kamerbrief met de voortgang

De minister van LNV ziet toe op de uitwerking van de maatregelen en of ze voldoende effect hebben om binnen drie jaar te kunnen legaliseren. Mocht dat niet zo zijn dan er kunnen extra maatregelen worden genomen.

4.4. Participatie bij totstandkoming legalisatieprogramma

Bij het opstellen van dit programma is gebruik gemaakt van een zorgvuldig participatieproces met de betrokken partijen. Hieronder wordt weergegeven wat het proces heeft ingehouden. De inbreng van de betrokken partijen heeft geleid tot beter beleid en gaf zicht op de mogelijkheden voor maatregelen en de gevolgen ervan. Ook is dit ten goede gekomen aan het begrip en draagvlak voor de diverse onderdelen uit het programma en besluitvorming. Deze doelen zijn bereikt door in te zetten op:

- (Vertegenwoordiging van) relevante partijen;
- Het inzichtelijk maken van wensen en belangen van de relevante partijen
- Een gewogen en inzichtelijke belangenafweging;
- Een open, heldere en begrijpelijke communicatie gedurende het gehele proces.

Wat is er gedaan:

- De aanpak van de PAS-meldingen is veelvuldig besproken en afgestemd met andere bestuurlijke partijen (provincies, gemeentes (VNG) en waterschappen (UVW)).
- Er is op verschillende momenten gesproken met vertegenwoordigers van maatschappelijke partijen en financiële instellingen. Daarbij is ook gebruik gemaakt van het aanbod om mee te werken aan de webinar van LTO NL over de PAS-meldingen.
- Er is op de website van BIJ12 een apart deel ingericht, waarop met regelmaat wordt bericht over de aanpak van de PAS-meldingen.
- Bij BIJ12 is een loket ingericht waar men terecht met vragen over de PAS-meldingen terecht kan.
- Via de website www.aanpakstikstof.nl wordt regelmatig bericht over de aanpak van PAS-meldingen.
- Er zijn meerdere webinars (27 oktober 2020 en 10 mei 2021) georganiseerd vanuit het directoraat-generaal Stikstof (DGS) en IPS, om daarbij meer informatie te geven over de aanpak van de PAS-melders en daarmee 'vraag en antwoord'- sessies te faciliteren.
- Er is in juni 2020 een e-mail verstuurd naar alle PAS-melders die destijds bekend waren bij bevoegd gezagen.
- Er is in november 2020 een brief gestuurd naar alle PAS-melders met daarin het verzoek om gegevens aan te leveren.
- Er is in juli 2021 een brief gestuurd naar de PAS-melders met uitleg van de volgende fase van het legalisatieprogramma.

Naast de participatie in het kader van dit programma, zal er ook bij de relevante wetswijzigingen sprake zijn van inspraak via internetconsultatie. Dit geldt bijvoorbeeld voor de regelingswijzigingen in het kader van het toevoegen van stikstofruimte aan het SSRS. Deze inspraak wordt apart van de participatie voor dit programma georganiseerd, doordat deze regelingswijzigingen ter inzage worden gelegd.

Bijlage 1. Visuele weergave ruimtelijke puzzel

Rijksoverheid

Visualisatie van prioritering geverifieerde PAS-meldingen

Samen met alle betrokkenen zijn het Rijk en de provincies bezig om de PAS-meldingen zo snel als mogelijk te legaliseren. Om dit zo efficiënt mogelijk te doen, wordt er gekeken welke PAS-melding het beste past in de stikstofruimte die beschikbaar komt.

Beschikbare stikstofruimte

Om de PAS-meldingen te kunnen legaliseren is er stikstofruimte nodig. Deze ruimte komt vrij door het (vrijwillig) opkopen van boerderijen via de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties, de Maatregel Gerichte Opkoop en de Subsidieregeling sanering varkenshouderijen.

Als een boerderij opgekocht wordt, komt er stikstofruimte vrij voor de legalisering van PAS-meldingen in de buurt. Er wordt gekeken welke melding of meldingen het beste passen in de stikstofruimte die beschikbaar komt.

Dit gebeurt door te kijken naar de stikstofuitstoot van de PAS-meldingen, oftewel het depositiepatroon. Dit patroon is voor elke PAS-melding verschillend.

Figuur 1

Vereenvoudigde weergave van het depositiepatroon van een boerderij. Hoe dichter bij de boerderij, hoe hoger de stikstofneerslag.

Aanpak Stikstof

Depositiepatroon

In figuur 2 worden de depositiepatronen van drie hypothetische PAS-melders weergegeven die in de buurt van de opgekochte boerderij staan.

De overheid maakt bij de prioritering onderscheid tussen PAS-meldingen met een handhavingsverzoek en PAS-meldingen zonder een handhavingsverzoek. PAS-meldingen met een handhavingsverzoek die voor 1 mei 2021 hun gegevens hebben aangeleverd gaan voor, ook al past deze mogelijk minder goed in de puzzel.

Figuur 2

PAS-melding 1, met handhavingsverzoek | PAS-melding 2 | PAS-melding 3

In figuur 3 wordt duidelijk dat het legaliseren van PAS-meldingen 1 en 2 voor de minste stikstofrestruimte binnen het depositiepatroon van de opgekochte boerderij van figuur 1 zorgt. Dat is hier dus het meest optimaal.

PAS-melder 1 en 2 worden gelegaliseerd.

Figuur 3

Aanpak Stikstof

Toelichting

- De stikstofruimte komt beschikbaar op verschillende momenten en op verschillende plekken.
- Een geavanceerd computermodel berekent de combinatie van legalisering van mogelijke PAS-meldingen die voor de minste restruimte zorgen.
- Eventuele stikstofrestruimte wordt bewaard tot er opnieuw ruimte komt door een nieuwe regeling of een nieuwe tranche van een bestaande regeling.
- Voor vragen kunt u terecht bij de helpdesk ↗